

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 5Csp/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021201099
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Štefanič
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2023:0021201099.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudca JUDr. Gabriel Štefanič, v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Pavlom Pospěchom, advokátom, Lichnerova 23, Senec, IČO: 51 474 786 proti žalovanej J. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E.. Y. XXX/XX, Y., W.. Č.. K. XX, XXXX P., N. N., o zaplatenie 3.269,36 eur s príslušenstvom t a k t o

rozhodol:

I. Súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia zmluvnej pokuty, ako aj zaplatenia 800,- eur a konanie v tejto časti zastavuje.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd náhradu trov konania stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 09.03.2021 domáhal voči žalovanej zaplatenia 3.269,36 eur spolu s 9,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 252,52 eur od 25.11.2016 do 13.12.2016, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 252,52 eur od 25.12.2016 do 02.01.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 252,52 eur od 25.01.2017 do 01.06.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 247,48 eur od 25.02.2017 do 01.06.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 5,04 eur od 25.02.2017 do 04.07.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 252,52 eur od 25.03.2017 do 04.07.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 242,44 eur od 15.04.2017 do 04.07.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 500,00 eur od 15.04.2017 do 04.09.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 30.10.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 05.12.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 500,00 eur od 15.04.2017 do 28.12.2017, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 01.02.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 350,00 eur od 15.04.2017 do 16.03.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 200,00 eur od 15.04.2017 do 02.05.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 01.06.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 59,00 eur od 15.04.2017 do 02.07.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 16.07.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 550,00 eur od 15.04.2017 do 05.10.2018, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 100,00 eur od 15.04.2017 do 02.01.2019, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 300,00 eur od 15.04.2017 do 10.10.2019, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 260,00 eur od 15.04.2017 do 12.12.2019, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 300,00 eur od 15.04.2017 do 16.01.2020, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 300,00 eur od 15.04.2017 do

13.02.2020, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 260,00 eur od 15.04.2017 do 18.03.2020, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 260,00 eur od 15.04.2017 do 15.05.2020, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 400,00 eur od 15.04.2017 do 13.08.2020, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 14.09.2020, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 250,00 eur od 15.04.2017 do 05.01.2021, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 500,00 eur od 15.04.2017 do 15.01.2021, s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 3269,36 eur od 15.04.2017. Tento nároku sa domáhal jednak samotnou žalobou, ako aj úpravou žalobného návrhu zo dňa 19.04.2021 na č. I. 40 spisu.

2. Pôvodne sa žalobca domáhal v žalobnom návrhu zaplatenia sumy 3.269,36 eur spolu so zmluvnou pokutou 0,1 % denne z vyššie uvedených súm tak, ako sú citované v predchádzajúcom odseku, a to na tom základe, že dňa 27.06.2016 uzatvoril so žalovanou ako podnikateľkou, ktorá mala pridelené IČO: 41 613 224 na výkon podnikateľskej činnosti zmluvu o úvere č. 234637 na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníčke úver vo výške 4.000,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaná zaviazala splatiť v 48 mesačných splátkach po 252,52 eur, v termínoch splatnosti dohodnutých v splátkovom kalendári, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok, preto žalobca listom zo dňa 04.04.2017 oznámil žalovanej, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 6, 7, 8 a súčasne jej oznámil, že dňa 14.04.2017 sa v dôsledku nesplácania splátok stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Žalovaná neuhradila v danom čase dlžné splátky a preto ku dňu 14.04.2017 sa všetky splátky podľa zmluvy stali splatnými. Toto oprávnenie žalobca ako veriteľ uplatnil v súlade s čl. 10. ods. 10.4. zmluvy podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky podľa aktuálneho splátkového kalendára o viac ako 75 kalendárnych dní má veriteľ právo požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré by sa mali stať splatnými aj v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení o uplatnení uvedeného práva. Celková suma dlhu žalovanej voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe uvedeného ustanovenia predstavuje sumu 3.269,36 eur. Žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila žalobcovi sumu 8.851,6 eur.

3. Súd vo veci dňa 18.05.2021 vydal platobný rozkaz 5Csp 31/2021-50, ktorým žalobnému návrhu žalobcu v upravenej podobe vyhovel. Platobný rozkaz bol účinne žalovanej doručený 05.07.2021. Žalovaná dňa 21.07.2021 doručila súdu odpor proti platobnému rozkazu a tento odôvodnila tým, že so žalobcom skutočne dňa 27.06.2016 uzatvorila zmluvu o úvere č. 234637-71318 na základe ktorej jej bol poskytnutý úver 4.000,- eur, ktorý bola povinná uhradiť v 48 mesačných splátkach po 252,52 eur. Nesúhlasila však s tvrdením žalobcu, že úver jej bol poskytnutý ako podnikateľskému subjektu, hoci táto skutočnosť v zmluve je v bode 1.2. uvedená. Sama nepotrebovala auto na podnikanie, keďže síce pracuje ako opatrovatelka v Rakúsku, avšak sama nevlastní ani vodičské oprávnenie a tento údaj do zmluvy o úvere bol svojvoľne uvedený poverenou osobou žalobcu bez jej súhlasu. Nepoprela, že úver v sume 4.000,- eur jej zo strany žalobcu nebol vyplatený. Poukázala však na tú skutočnosť, že ku dňu podania žaloby uhradila 8.851,60 eur, pričom žalobca požaduje od nej zaplatenie ďalších 3.269,36 eur, čo považuje za úžernický nárok žalobcu, keďže celkovo by mala takto zaplatiť žalobcovi 12.120,96 eur, čo je trojnásobok poskytnutej istiny úveru a toto ustanovenie zmluvy považovala za neprijateľné a odporujúce dobrým mravom a taktiež v rozpore s dobrými mravmi považovala vysoké úroky požadované žalobcom, lebo sa jedná z jej strany o rozpor s dobrými mravmi a o úžernícke praktiky zo strany žalobcu. Zároveň vzniesla aj námietku premlčania, a to za splátku uhradenú v mesiaci november 2016 a za ďalšie splátky za mesiace február, marec, apríl 2017, ktoré považovala za premlčané vzhľadom k dátumu podania žalobného návrhu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení z 19.10.2021 na č. I. 64 spisu uviedol, že zotrváva na svojom tvrdení, že predmetný úver bol poskytnutý žalovanej ako podnikateľský úver, nakoľko zo samotného textu úverovej zmluvy je táto skutočnosť zrejmalá a že žalovaná prejavila vôľu uzatvoriť podnikateľskú úverovú zmluvu a nie spotrebiteľskú úverovú zmluvu, čo jasne bolo uvedené v samotnej úverovej zmluve. V zmluve je uvedené obchodné meno žalovanej J. X. a miesto podnikania je uvedené E.. Y. XXX/XX, Y. a zapísaná je v E., E.: XXX/XXXXX, E.-XXX-XXXX, S.. Z týchto údajov je zrejmé, že žalovaná sa domáhala poskytnutia úveru ako podnikateľka. Z čl. 1. ods. 1.1. zmluvy pre žalobcu vyplýva, že úver bol poskytnutý na podnikateľské účely, keďže táto skutočnosť je v tomto článku uvedená. Žalobca sa odvolal aj na ďalšie ustanovenia zmluvy, a to čl. 12. ods. 12.1. písm. a/, c/ a e/, čl. 14. ods. 14. písm. a/, b/, čl. 14. ods. 14.2. z ktorých ustanovení jednoznačne vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej úver ako podnikateľke a že táto uzavrela zmluvu slobodne a dobrovoľne a nemôže v súdnom konaní interpretovať ustanovenia

tejto zmluvy v rozpore s prejavom vôle ku ktorému došlo pri uzavretí zmluvy. Ďalej uviedol, že žalovaná písomne požiadala o poskytnutie úveru, pričom aj v tejto žiadosti uviedla, že úver žiada poskytnúť na podnikateľské účely a žalobcovi poskytla potrebné listiny na schválenie úveru, ktorým sa preukázala ako podnikateľský subjekt vrátane daňových priznaní, údajov o svojej podnikateľskej činnosti, odbore podnikania, mieste podnikania a účele čerpania úveru - investičný. Uviedol, že správanie sa zmluvných strán po uzavretí zmluvy je tiež určitým dôkazom o tom, čo strany pri uzavretí zmluvy zamýšľali a akými pohnútkami do zmluvného vzťahu vstupovali a čo jej uzavretím sledovali. Rozhodne poprel, aby žalovaná mala v tomto spore postavenie spotrebiteľa a preto nepožíva právnu ochranu v zmysle príslušných zákonných ustanovení o spotrebiteľských úveroch. V závere vyjadrenia žalobca uviedol, že ním poskytnutý úver je potrebné posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, aj čo sa týka vznesenej premlčacej námietky a nie podľa Občianskeho zákonníka.

5. Žalovaná v duplike zo dňa 11.04.2022 na č. I. 91 spisu zotrvala na svojom pôvodnom tvrdení uvedenom v odpore proti platobnému rozkazu v tom, že ona predmetnú zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľka a nie ako podnikateľka. Uviedla, že v úverovej zmluve sú skutočne uvedené údaje o tom, že úver sa poskytuje jej ako dlžníčke na podnikateľské účely, avšak ona nikdy nemala úmysel uzavrieť predmetnú úverovú zmluvu ako podnikateľka, ale ako spotrebiteľka. Opakovane uviedla, že tieto údaje o tom, že zmluva bola uzavretá s ňou ako podnikateľkou svojvoľne uviedol do zmluvy žalobca a že ona sa cíti byť v predmetnom spore a v predmetnom zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľka a nie ako podnikateľka. Uviedla, že úverová zmluva má podobu štandardnej formulárovej zmluvy a jej zostavenie a vyplnenie bolo výlučne vo sfére žalobcu a sama nemala možnosť uvedenie predmetných údajov do zmluvy nejakým spôsobom ovplyvniť. Opakovane zdôraznila, že ona uzatvárala zmluvu ako fyzická osoba a nie ako podnikateľka. Samotná skutočnosť, že v čase poskytnutia úveru bola evidovaná ako živnostníčka v zahraničí a disponovala živnostenským oprávnením nemôže spôsobiť, že tento vzťah bude bez ďalšieho považovaný za obchodnoprávny. Uviedla, že auto pre svoje podnikateľské účely nepotrebuje, nie je držiteľkou vodičského oprávnenia a na výkon podnikateľskej činnosti D. N. cestuje vlakom. V závere uviedla, že zmluvu považuje za uzavretú v rozpore s dobrými mravmi, a to hlavne kvôli výške odplaty za úver.

6. Žalobca svojim podaním z 02.11.2022 na č. I. 128 spisu uviedol, že zotráva na zaplatení sumy 3.269,36 eur, ktorá suma predstavuje dlh na úvere poskytnutého na základe úverovej zmluvy č. 234637. Zotrval na svojom stanovisku, že sa jedná o úver poskytnutý na podnikateľské účely, pričom žalovaná v žiadosti o úver zo dňa 27.06.2016 uviedla, že sa jedná o úver na prevádzkové účely. Na základe tejto žiadosti boli údaje uvedené žalovanou zakomponované do samotnej zmluvy o úvere a toho istého dňa bola uzavretá aj samotná úverová zmluva, kde bolo výslovne uvedené, že sa jedná o úver poskytnutý na prevádzkové účely a že žalovaná v oboch prípadoch tieto údaje svojim podpisom na zmluve ako aj na žiadosti potvrdila. Žalobca týmto podaním zobral svoj návrh v časti späť, a to v časti, kde sa domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty, trval však na zaplatení 9 % riadneho ročného úroku z omeškania. Nesúhlasil so žiadosťou žalovanej, aby dlžnú sumu uhradila bez úrokov a uviedol, že žalovaná je v omeškaní od splátky č. 4 a že k podaniu žalobného návrhu, teda k 18.02.2021 predstavoval dlh žalovanej na predmetnej úverovej zmluve 3.269,36 eur s príslušenstvom. Zobral svoj návrh o sumu 800,- eur späť z dôvodu vykonaných úhrad žalovanou po podaní žalobného návrhu.

7. Zo žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 23.06.2016 na č. I. 9 - 11 spisu súd zistil, že žiadateľkou o poskytnutie úveru bola žalovaná a že v tejto žiadosti je uvedené jej obchodné meno J. X., IČO: 41 613 224, DIČ: 87439501, odbor podnikania, právna forma pod č. 109, začiatok podnikania je uvedený 10.02.2012, adresa sídla podnikania v zahraničí v N., ročné príjmy z podnikania, suma 4.000,- eur o ktorú žiadala žalobcu, aby jej takýto úver poskytol, počet splátok, a to 48, ktorými chcela poskytnutý úver splatiť, výška splátky je uvedená 252,52 eur a celková suma, ktorú mala splatiť je uvedená 12.120,96 eur. Účel čerpania úveru je uvedené auto na podnikanie. Prílohy uvedené v žiadosti sú overené kópie osobných dokladov, daňové priznanie, vrátane príloh za rok 2015, živnostenský list, výkaz o príjmoch a výdavkoch.

8. Zo zmluvy o úvere č. 234637-71318 zo dňa 27.06.2016 súd zistil, že túto uzavrel ako veriteľ PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752 a ako dlžník J. X., E.. Y. XXX/XX, Y., ako podnikateľka. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru na výkon podnikateľskej činnosti v zmysle § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka v sume 4.000,- eur. Splatnosť úveru bola dohodnutá v 48 mesačných splátkach po 252,52 eur, zmluvná odmena bola dohodnutá 169,19 eur

mesačne, pričom neoddeliteľnou súčasťou zmluvy bol aj splátkový kalendár ako príloha k tejto zmluve. Medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté, že v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky je veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Z čl. 10. bod 10.4. vyplýva, že v prípade, že dlžník neuhradí ktorúkoľvek splátku podľa aktuálneho splátkového kalendára do 75 kalendárnych dní odo dňa jej splatnosti alebo v prípade, že dlžník je v omeškaní s úhradou iného peňažného záväzku podľa tejto zmluvy alebo v prípade, že poruší niektoré ustanovenia tejto zmluvy, najmä ustanovenie ods. 15.1. tejto zmluvy alebo v prípade, že ktorékoľvek prehlásenie dlžníka uvedené v zmluve, či žiadosti o poskytnutie úveru je alebo sa stane nepravdivé je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré sa podľa zmluvy majú stať splatnými v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení podľa tohto ustanovenia. Veriteľ je oprávnený jednostranne okamžite vypovedať túto zmluvu na základe písomného oznámenia doručeného dlžníkovi. Ďalšie časti zmluvy žalobca súdu neposkytol, teda súdu bola zaslaná neúplná zmluva, ktorá obsahuje iba posledný čl. 12. bod 12.2..

9. Z prehľadu platieb k zmluve č. 234637 na č. I. 16 spisu ku dňu 22.02.2021 súd zistil ako žalovaná platby uhrádzala od 28.06.2016 do 15.01.2021. Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že táto neuhradila platbu za 11. mesiac 2016, 2., 3., 4., 5. mesiac 2017, 8. mesiac 2017, 11. mesiac 2017, 4., 11., 12. mesiac 2018, 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 11. mesiac 2019, 4., 6., 7., 10., 11. 12. mesiac 2020, 1., 2., 3., 4. mesiac 2021. Z prehľadu vyplýva, že žalovaná väčšinou platila dohodnuté splátky po 252,52 eur, avšak v niektorých prípadoch poukázala aj vyššie splátky, resp. aj nižšie, teda v rozpore s dohodnutou zmluvou.

10. Z oznámenia o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 04.04.2017 na č. I. 18 spisu súd zistil, že žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru pre nesplnenie si svojej povinnosti, a to úhradou splátok č. 6, 7, 8 na zmluve č. 234637 a k 14.04.2017 vyčíslil aktuálnu výšku neuhradených splátok v sume 772,56 eur a vyzval žalovanú, aby meškajúce sumy uhradila v lehote 7 dní od doručenia tejto výzvy.

11. Z pokusu o zmier pred začatím súdneho konania zo dňa 12.05.2017 súd zistil, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu neuhradených splátok úveru vo výške 10.858,36 eur spolu s trovami konania 156,01 eur v celkovej sume 11.024,98 eur v lehote 7 dní od doručenia tejto výzvy.

12. Základná otázka, ktorú súd musel riešiť je problém, či v danom prípade sa jedná o zmluvu podľa Obchodného zákonníka ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasledujúcich alebo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ustanovenia § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že základným rozlišujúcim kritériom je aj skutočnosť, že spotrebiteľ ako fyzická osoba nekoná v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Za daného stavu je potrebné skúmať, či vo všeobecnom kontexte uzavretej zmluvy prevažuje podnikateľský účel s ohľadom na všetky okolnosti a dôkazy, ktoré má súd k dispozícii.

15. V danom prípade súd dospel k záveru, že uvedená zmluva má charakter podnikateľskej zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka, keďže je charakterizovaná podnikateľským účelom aj s ohľadom na okolnosti pri jej uzatváraní.

16. Podľa § 35 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejsť. Právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

17. Podľa § 266 ods. 1 Obchodného zákonníka prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

18. Podľa ods. 2 citovanej normy v prípadoch, keď prejav vôle nemožno vyložiť podľa odseku 1, vykladá sa prejav vôle podľa významu, ktorý by mu spravidla prikladala osoba v postavení osoby, ktorej bol prejav

vôle určený. Výrazy používané v obchodnom styku sa vykladajú podľa významu, ktorý sa im spravidla v tomto styku prikladá.

19. Podľa ods. 3 citovanej normy pri výklade vôle podľa odsekov 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha vecí.

20. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vyjadrením žalobcu k odporu proti platobnému rozkazu zo dňa 19.10.2021 v ktorom poukazuje na výkladové pravidlá podľa § 35 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Samotné jazykové vyjadrenie právneho úkonu, ktoré je uvedené v zmluve sa musí vykladať gramaticky, logicky a systematicky. Nemožno vykladať niečo, čo v samotnej zmluve nie je uvedené a výkladom nahrádzať a meniť text samotnej zmluvy. V samotnej zmluve o úvere v záhlaví je uvedené, že táto je uzatvorená podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka. Dlžník je identifikovaný menom, priezviskom a IČO: 41 613 224. V článku 1. bod 1.1. je uvedené, že veriteľ poskytne dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver. V tom istom článku v bode 1.2. je uvedené, že dlžník pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy vystupuje ako podnikateľský subjekt a samotný úver využije na nasledovný účel vyplývajúci z jeho podnikateľskej činnosti na prevádzkové účely - nákup automobilu. V samotnej žiadosti o poskytnutie úveru je uvedené, že úver sa čerpá na prevádzkové účely - nákup automobilu. Z týchto údajov je zrejmé, že žalovaná pri uzatvorení zmluvy vystupovala ako podnikateľka, ktorej identifikácia je zreteľne a jasne uvedená v samotnej zmluve, ako aj v žiadosti o poskytnutie úveru. Samotné tvrdenie žalovanej podľa ktorého tým, že zo samotnej žiadosti o úver sú uvedené jej osobné údaje, rodné číslo a dátum narodenia nemožno považovať za podnikateľský úver sú ničím nepodložené. Je potrebné uviesť, že samotný návrh - žiadosť o úver zodpovedá údajom, ktoré sa týkajú podnikateľského subjektu. V bode I. žiadateľ FO - podnikateľ je zrejmé, že sa jedná o podnikateľský subjekt u ktorého pre jeho identifikáciu sa uvádza aj rok narodenia a rodné číslo. Tvrdenie žalovanej, že v čl. II. je uvedené žiadateľ PO nie je vyplnený, že sa nejedná o podnikateľa je účelové, keďže skratku PO treba vykladať ako právnická osoba, pričom je zrejmé, že žalovaná vystupuje ako fyzická osoba - podnikateľ, preto tie údaje nie sú uvedené v tejto kolónke. Obrana žalovanej, že nie je uvedený účel úveru tiež nezodpovedá údajom, ktoré sú uvedené v žiadosti a samotnej zmluve, keďže tak v žiadosti ako aj v zmluve je uvedené, že čerpanie úveru je na prevádzkové účely na nákup automobilu. Z uvedených údajov, ktoré sú uvedené v samotnej žiadosti o úver a v zmluve o úvere vyplýva, že žalovaná uzatvorila zmluvu ako podnikateľský subjekt.

21. Z citovaného ustanovenia § 266 ods. 2 Obchodného zákonníka vyplýva, že výklad prejavov vôle treba posudzovať podľa toho ako by sa správala osoba, ktorej je takýto prejav vôle určený. Z údajov, ktoré sú uvedené v žiadosti o úver vyplnených žalovanou veriteľ nemohol posudzovať takúto žiadosť rozdielne, že sa jedná o spotrebiteľský úver, keďže zo samotnej žiadosti toto z ničoho nevyplýva. Samotné ustanovenie § 266 ods. 2 Obchodného zákonníka treba vykladať aj v kontexte s § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka ako je vyššie citovaný. Pri výklade vôle podľa § 266 ods. 1 Obchodného zákonníka nemôže byť východiskom len sám prejav vôle, resp. vôľa konajúceho v momente, kedy prejav vôle urobil. Výklad sa musí opierať o komplexný pohľad na okolnosti prípadu s prihliadnutím na samotné jednanie o uzavretí zmluvy, prax, ktorú si strany vo vzájomnom obchodnom styku zaviedli a ich správanie po uzatvorení zmluvy.

22. Výklad vôle treba posudzovať v čase uzatvorenia zmluvy, teda ku dňu 27.06.2016. Je potrebné brať do úvahy aj správanie žalovanej ako dlžníka. Po uzatvorení zmluvy žalovaná zaplatila titulom úverových splátok sumu 8.851,60 eur z citovaného úveru. Pri uzatvorení samotnej zmluvy aj po uzatvorení tejto zmluvy túto riadne plnila.

23. Podľa § 267 ods. 2 Obchodného zákonníka vo vzťahoch upravených týmto zákonom - Obchodným zákonníkom neplatia ustanovenia § 49 Občianskeho zákonníka.

24. Samotné ustanovenie § 49 Občianskeho zákonníka upravuje, že účastník, ktorý uzavrel zmluvu v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok má právo od zmluvy odstúpiť. Tvrdenie žalovanej, že uzatvorením tejto zmluvy riešila svoju situáciu, nedostatok finančných prostriedkov na výchovu syna nemôže byť dôvodom pre neplatnosť tejto zmluvy, keďže v obchodnoprávných vzťahoch toto ustanovenie neplatí. Pokiaľ by žalovaná chcela aplikovať toto ustanovenie mohla ho aplikovať a z týchto dôvodov od zmluvy odstúpiť k čomu nedošlo.

25. Charakter zmluvy treba posudzovať aj podľa toho, že žalovaná podnikala ako fyzická osoba v odbore opatrovatelstva v Rakúsku. Obrana žalovanej, že tento úver nepoužila na kúpu vozidla je z hľadiska posudzovania charakteru tejto úverovej zmluvy nepodstatná, keďže pre posúdenie charakteru tejto zmluvy je rozhodujúci dátum, kedy táto bola uzatvorená.

26. Z uvedeného dôvodu súd túto zmluvu posudzoval ako obchodnú zmluvu podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka.

27. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

28. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

29. Podľa ods. 2 citovanej normy pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

30. Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

31. Z úverovej zmluvy je zrejmé, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníčke úver vo výške 4.000,- eur. Zo zmluvy je taktiež zrejmé, že medzi účastníkmi bol dohodnutý splátkový kalendár podľa ktorého úver mala splatiť v 48 mesačných splátkach po 252,52 eur. V samotnej zmluve v čl. 3. bod 3.1. bolo dohodnuté, že zmluvná odmena predstavuje čiastku 169,19 eur mesačne, ktorá predstavuje úrok za poskytnutie úveru. Taktiež je nesporné, že žalovaná zaplatila z poskytnutého úveru 8.851,60 eur a že po podaní žalobného návrhu uhradila žalobcovi ďalších 800,- eur, spolu 9.651,60 eur. Z úverovej zmluvy je zrejmé, že samotná splátka úveru 252,52 eur pozostávala z dvoch platieb, a to zo splátky istiny 83,33 eur a sumy 169,19 eur ako úroku z úveru ($83,33 + 169,19 = 252,52$). Uvedený úrok z úveru predstavuje z úverovej splátky pri sume 169,19 eur mesačne 67 %, pričom na istinu žalobca započítal sumu 83,33 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 32,999 %.

32. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. Súd skúmal, či táto výška úroku z úveru je v súlade s dobrými mravmi, či nezakladá neplatnosť tohto úkonu - dojednanej výšky úroku z úveru.

34. Pojem dobré mravy nie je vymedzený v Občianskom zákonníku, ani v Obchodnom zákonníku. Vo všeobecnosti v súdnej praxi sa tento pojem vymedzuje ako súhrn etických všeobecne zachovalých a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je mnohokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Súlad, či nesúlad s dobrými mravmi musí byť posudzovaný z hľadiska konkrétneho prípadu v danom čase na danom mieste a o vzájomnom konaní účastníkov právneho vzťahu.

35. V uznesení Najvyššieho súdu SR z 31.07.2009 sp. zn. 1M Cdo 1/2009 je uvedené: Právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah, bez ohľadu na zmluvnú voľnosť ho stanoviť a bez ohľadu na to, kto rozpor s dobrými mravmi zaviniť, ako i na to, či druhá strana pri vzniku zmluvy bola v dobrej viere, dostane do rozporu so všeobecne uznávaným názorom, ktorý vo vzťahu medzi ľuďmi určuje (niekedy aj v právnych normách), aký má byť obsah tohto právneho úkonu tak, aby bol v súlade so základnými morálnymi zásadami.

36. Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej sumy pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch) nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov musí byť totiž v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý touto vadou je absolútne neplatný.

37. Pri dohodnutí úrokov pri peňažnej pôžičke, ktorá v súlade s dobrými mravmi koná len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to v akej situácii sa nachádza dlžník s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012 sp. zn. 5Cdo 26/2011).

38. Vyššie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR jednoznačne stanovujú, že neprimerane vysoké úroky z úveru sú v rozpore s dobrými mravmi a ich dojednanie odporuje všeobecne uznávaným pravidlám chovania vo vzájomných vzťahoch medzi účastníkmi tohto vzťahu. V danom prípade žalobca pri splátkach úveru mesačne 252,52 eur požaduje úrok 169,19 eur zo splátky. Zo správy zákonných úrokov v omeškaniach na č. I. 21 spisu vyplýva, že v júni 2016 zákonná sadzba úroku za obdobné úvery poskytované bankami predstavovala hodnotu 8 %.

39. Z vyššie citovaného ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je zrejmé, že zákon nestanovuje výšku úrokov za požadované úvery a dlžník je povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka, čo v danom prípade predstavuje ročný úrok 8 %. Pri porovnaní tejto výšky úveru a úroku z úveru, ktorý požadoval žalobca je zrejmé, že tento úrok predstavuje skoro 6 násobok úroku požadovaného bankami. Za daného stavu je zrejmé, že sa jedná o dojednanie, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi a zakladá absolútnu neplatnosť tohto dojednania v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sa týka dojednania neprimerane vysokých úrokov toto dojednanie treba požadovať za neplatné bez potreby preukazovať subjektívnu stránku na strane veriteľa ako aj dlžníka. Z pohľadu rozporu s dobrými mravmi sa má posudzovať celková výška odplaty pre veriteľa úroku z úveru z prihliadnutím na výšku odmeny za užívanie požičanej istiny tak, aby sa dalo posúdiť, či veriteľ voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť primeraným obvyklým spôsobom.

40. Pri mesačnej splátke 252,52 eur a pri počte splátok 48 žalovaná mala uhradiť celkovo žalobcovi 12.120,96 eur, pričom výška poskytnutého úveru predstavovala 4.000,- eur. Pri úhrade istiny 4.000,- eur žalovaná by mala zaplatiť žalobcovi titulom odmeny za 48 mesiacov sumu 8.120,96 eur titulom odmeny - úroku. Žalovaná evidentne uhradila žalobcovi 8.851,60 eur, čo vyplýva zo samotného žalobného návrhu z čl. II. tretieho odseku. Z ďalšieho jeho podania zo dňa 02.11.2022 na č. I. 128 spisu vyplýva, že žalobca zbral svoj návrh o sumu 800,- eur späť, keďže žalovaná po podaní žalobného návrhu túto sumu žalobcovi uhradila. Žalovaná takto uhradila žalobcovi celkovo 9.651,60 eur. Z uvedenej sumy žalovaná uhradila na istine 4.000,- eur a na odmene 5.651,60 eur.

41. Tak ako je vyššie uvedené právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah ocitne v rozpore so všeobecne uznávanou mienkou, ktorá vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi určuje aký má byť obsah ich konania, aby bolo v súlade so základnými zásadami mravného poriadku demokratickej spoločnosti.

42. Pri skúmaní platnosti dojednania o odmene - výške úroku za poskytnutý úver z hľadiska dobrých mravov treba vziať do úvahy funkciu úroku - odmeny za poskytnutý úver a súd toto dojednanie o odmene za úver posúdil ako dojednanie, ktoré je v rozpore so zákonom a v rozpore s dobrými mravmi a preto žalobu žalobcu v zostávajúcej sume zamietol.

43. Keďže žalobca počas konania zbral svoj návrh o sumu 800,- eur späť ako aj o výrok, ktorým sa domáhal zaplata zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo žalovanej čiastky, súd v zmysle § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil a neskúmal prípadný rozpor dohody o zmluvnej pokute s dobrými mravmi.

44. Žalovaná vo svojom podaní zo dňa 15.07.2021 na č. I. 58 - 59 spisu - v odpore proti platobnému rozkazu okrem iného vzniesla aj premičiaciu námietku za splátky za mesiac november 2016, február, marec, apríl 2017, nakoľko bola presvedčená o tom, že tieto splátky sú premičané.

45. Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

46. Podľa ods. 2 citovanej normy premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

47. Podľa § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

48. Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

49. Keďže žalobca uplatnil svoj nárok žalobou doručenu súdu 09.03.2021 a procesný nárok mohol uplatniť najskôr po oboznámení okamžitej splatnosti, teda po 04.04.2017 je zrejmé, že uplatnený nárok nie je premlčaný, keďže od vzniku nároku do podania žaloby neuplynula štvorročná premlčacia lehota. Z uvedeného dôvodu je námietka premlčania neopodstatnená.

50. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich náhradu stranám sporu nepriznal, nakoľko úspešná žalovaná (§ 255 ods. 1 CSP) náhradu trov priznať nežiadala a neúspešnému žalobcovi náhrada trov nepatrí.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).